

Van banenplannen, verlos ons Heer!

2011/61
16 | 08 | 2011

Marc De Vos
Director Itinera Institute

Juicht, België, juicht: er zijn sinds 2005 zowaar 270.000 banen bijgekomen, ondanks alle crisisleed! Onze arbeidsmarkt doet beter dan die van vele burens. Wat verklaart die onverwachte prestatie? Uiteraard onze economie die, ook dankzij de band met Duitsland, vooral nog niet zo slecht boert. Maar ook de overheid, die tewerkstelling royaal ondersteunt. Niet minder dan 60% van alle nieuwe jobs in ons land zijn gesubsidieerd. Denk dienstencheques, zorgsector, of ambtenaren.

Als we zo blijven doordoen, dan wordt een steeds groter deel van onze werkgelegenheid artificieel, want bestaande bij gratie van belastinggeld. Straks is niet alleen werkloosheid maar ook werkgelegenheid een budgettair probleem. Dat is het vandaag eigenlijk al. Het feest met de dienstencheques kan niet blijven duren. De witte woede over arbeidsvoorwaarden in de zorg en gezondheidszorg is niets anders dan een begrotingskwestie.

We kraaien dus best geen victo-

rie. Een arbeidsmarkt die teert op belastingen in plaats van belastingen te genereren, is geen oplossing maar een probleem. Nu brengen die gesubsidieerde jobs natuurlijk ook wel geld in het laatje, al was het maar door de koopkracht die ze geven. Maar dat is deels schijn. Stel dat je die subsidies niet zou uitgeven, maar in de economie zou laten via belastingverlaging. Dan zou datzelfde budget daar kunnen besteed worden en zo ook jobs creëren.

Een arbeidsmarkt die teert op belastingen in plaats van belastingen te genereren, is geen oplossing maar een probleem.

Dan is er het fenomeen van de banenplannen. Minister Milquet is niet weinig fier over haar “win-win”-plan dat sommige werklozen met loonsubsidies en lastenverminderingen

een duw in de rug geeft op

de arbeidsmarkt. Het heeft in één jaar tijd 50.000 mensen aan een job geholpen. Mooi zo. Maar dat zijn lang geen 50.000 nieuwe banen. Een deel van de gelukkigen is aangeworven in de plaats van anderen die geen ondersteuning krijgen. Een ander deel zou sowieso aangeworven geweest zijn. Niemand weet wat het netto oplevert aan jobcreatie, maar internationaal schat men de verkisting van dergelijke plannen op 70%.

We tellen in België onderhand meer dan 110 verschillende banenplannen. Stuk voor stuk politieke oefeningen om bepaalde groepen op de arbeidsmarkt voor te trekken, ten nadele van andere. Allemaal zetten ze ondernemin-

gen aan om creatief te shoppen naar de goedkoopste werknemers, in plaats van gewoon de beste te kiezen. Allemaal zorgen ze voor bureaucratie en complexiteit. Men kan zich afvragen of het sop de kool wel waard is.

Het is politiek legitiem om bepaalde groepen op de arbeidsmarkt te willen helpen. Daarvoor dient een banenplan. Maar het kan veel efficiënter. Werkzoekenden kunnen op maat worden geholpen. Daarvoor hebben we arbeidsbemiddeling zoals bij de VDAB. Extra steun voor opleiding, scholing, stage of mobiliteit, kan dan op individuele basis worden verleend. Dat is veel beter dan de botte bijl van een banenplan: die scheert iedereen van zijn doelgroep over dezelfde kam, ongeacht persoonlijke noden of verschillen. Vandaar ook de grote verkisting.

Willen we een eindeloze collectie banenplannen met veel verspilling en perverse effecten, maar waarmee politici gemakkelijk kunnen pronken? Of gaan we voor

Willen we een eindeloze collectie banenplannen met veel verspilling en perverse effecten, of gaan we voor maximaal rendement en efficiëntie via persoonlijke ondersteuning?

maximaal rendement en efficiëntie in de schaduw, via anonieme maar persoonlijke ondersteuning?

Ik ben voor het laatste. Rooi dat ondoordringbare woud aan banenplannen! Schaf ze maximaal af en vervang ze door extra budget voor arbeidsbemiddeling en activering. Dezelfde euro belastinggeld zal veel efficiënter en effectiever kunnen besteed worden.

In tijden van budgettaire schaarste is dit zonder meer een plicht. Als het even meezit, wordt het straks allemaal ook één regionale bevoegdheid: de regionalisering van de banenplannen staat in de kolom van de zekerheden bij de eerstvolgende staatshervorming. Vlaanderen zal dus de kans krijgen te bewijzen dat wat het zelf

doet, het ook beter doet. Wordt vervolgd.

Marc De Vos

Hoofddocent UGent en directeur van het Itinera Institute

Dit is de volledige versie van een wekelijkse column voor De Zondag, die hij schrijft in eigen naam. Twitter @devosmarc

Voor duurzame economische groei en sociale bescherming.

ONAFHANKELIJKE DENKTANK

KLARE IDEEËN, KLAAR VOOR ACTIE

Itinera Institute VZW

Leopold II Laan 184d B-1080 Brussel
T +32 2 412 02 62 - F +32 2 412 02 69

info@itinerainstitute.org
www.itinerainstitute.org

Verantwoordelijke uitgever: Marc De Vos, Directeur